

7 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਲ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਕੱਟੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਚਿਓਰ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 6 ਮਾਰਚ, 1995 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਚਿਓਰ ਰਿਹਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ P-4) ਸਵਾਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਤਲ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(11) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ 24 ਜੂਨ, 1995 (ਅਨੇਕਸਰ ਪੀ-2) ਜਾਂ 8 ਜੁਲਾਈ, 1991 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-3) ਜਾਂ 6 ਮਾਰਚ, 1995 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-4) ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਚਿਓਰ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤੀਹਰਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, 2 ਅਗਸਤ, 1995 ਦਾ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5) ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 19 ਅਤੇ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 2 ਅਗਸਤ, 1995 ਦਾ ਆਰਡਰ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5), ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ/ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਚਿਓਰ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ।

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਐਨ.ਕੇ.ਸੋਢੀ ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਪਰਮਾਰ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, -

ਜਵਾਬਦੇਹ

96 ਦਾ CR ਨੰਬਰ 1200

12 ਮਈ, 1997

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940— ਧਾਰਾ 12— ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ— ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ— ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ— ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ— ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਫ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ- ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ

ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦਾ ਪਾਉ I ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ- ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ- ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਿਰਫ ਚੀਫ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ- ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਚੀਫ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨਵਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ' ਜਾਂ.

ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਇਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੪)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: (i) ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ (ii) ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਗਰਗ ਦੀ ਥਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ ਐਸ ਮੌਰੀਆ ਨੂੰ ਇੱਕਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਗਰਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੫)

ਐਚ.ਐਸ.ਸਿੱਧੂ, ਏ.ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ, ਪਟੀਸ਼ਨ I ਲਈ /

ਪੀ.ਸੀ. ਮਾਰਕੰਡਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਸ਼ ਮਾਰਕਪਡਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਨ.ਕੇ.ਸੋਢੀ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਹੁਕਮ ਤਿੰਨ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 1200 ਆਫ 1996, 4026 ਅਤੇ 4556 ਆਫ 1995 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ 1996 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ 1200 ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਤੋਂ ਤੱਥ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

(2) ਮੈਸਰਜ਼ ਪਰਮਾਰ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਠੇਕੇਦਾਰ) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ 'ਏ' ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। ਐਸ.ਵਾਈ.ਐਲ ਨਹਿਰ ਦੇ ਸਰਸਾ ਐਕਵਾਇਰਡ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ (ਬਕਾਇਆ ਕੰਮ) ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 19 ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ

ਦਸੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਾਬਕਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਇਨ-ਸਰਵਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਭੇਜੇਗਾ। ਸੁਪਰਿਟੈਂਡਿੰਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦਾ ਜੋ SYL ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਚੁਣ ਕੇ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 67 ਦੇ ਬਾਕੀ ਪੈਰਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਗਰਗ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸਰਲਾਇੰਡ ਕੈਨਾਲ ਸਰਕਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਲਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਸਾਲਸ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵੀ

ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟੀ ਆਈ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਫਿਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਪਦਉੱਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਰਬਿਟਰੇਟੀ ਆਈ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਚਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟੀ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਲਸ ਨੇ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 5, 11 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਮ ਲਾਈ ਗਰਗ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਮ ਲਾਈ ਗਰਗ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ, ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 1203, ਸੈਕਟਰ 43-ਬੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਮੋਰੀਆ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ। ਹੋਰ ਦੋ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਸੀ.

ਸੰਘੀ, ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ), ਵਾਸੀ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 2145, ਸੈਕਟਰ 21-ਸੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ.ਪੀ. ਗੋਇਲ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਐਮ.ਈ.ਐਸ. (ਸੇਵਾਮੁਕਤ), ਮਕਾਨ ਨੰ. 14, ਸੈਕਟਰ 8, ਪੰਚਕੂਲਾ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੇਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

(3) ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਿਰਫ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਕੇ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਉਜਾੜੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਕੱਲੀ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। . ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਇਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

“12. ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿੱਥੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- (1) **xx xx xx**
- (2) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਿਰ, ਜਾਂ ਤਾਂ-
- (a) ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇ, ਜਾਂ
- (b) ਆਦੇਸ਼ - ਕਿ "ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

- (3) **xxx xxx xxx |"**
- (5) ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਇਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: (i) ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ (ii) ਆਦੇਸ਼ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟੀ i ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਮ ਲਾਈ ਗਰਗ ਦੀ ਥਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ ਐਸ ਮੋਰੀਆ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਮ ਲਾਈ ਗਰਗ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਖੰਨਾ ਐਸੋਸੀਏਟਸ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਬਨਾਮ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਹੂਜਾ (2), (1991 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ 3740 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 17 ਜਨਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ)।

(6) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(7) ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 2 ਜੂਨ, 1997 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਮੋਰੀਆ ਅੱਗੇ 3 ਜੂਨ, 1997 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਸੀ. ਸਾਂਘੀ ਅਤੇ 4 ਜੂਨ, 1997 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਬੇਨਤੀ, ਅਵਾਰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

State of Punjab & others v. M/s Parmar Construction Co. &436
another (N.K. Sodhi, J.)

ਸਮੇਂ ਦਾ.

(8) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

1. ਏਆਈਆਰ 1985 ਦਿੱਲੀ 262
2. 1992 (1) ਅਰਬਨ. LR 288 (P&H)

(9) ਇੱਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ 5 ਨੂੰ ਦਸਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਜੇ. ਐੱਸ. ਟੀ

ਅਮਰਜੀਤ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਐਨ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਜੇ. ਜੇ.

ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਦੇਵੀ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਰ

1997 ਦਾ CWP ਨੰ. 3046

7 ਮਈ, 1997

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟੀਕਲ 226/227—ਹਰਿਆਣਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1984 ਦਾ 22—ਸੈਕਸ਼ਨ 18(1)—ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 2/3 ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਮਤੇ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਦਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਜ਼ੋਨਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮਤਾ 2/3 ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ-ਜੋ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-10 ਵਿੱਚੋਂ 6 ਮੈਂਬਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ-ਸਿਰਫ ਨੌਂ ਵੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ 10 ਵਾਂ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਟ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 27 ਦਸੰਬਰ, 1996 ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 10 ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀ / , ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ. ਉਸ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਟ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18(1) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਆਪਣੇ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (ਬੀ) ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਟ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।

(ਪਰਾ ੬)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਛੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੌਂ ਮੈਂਬਰ, ਜੋ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ